

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620201616
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2021:3620201616.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti o maloletú V. A., Z.. XX.XX.XXXX, toho času v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. H., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. X., Z.. Q. XXX/XX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, dieťa rodičov: matky F. H., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. X., Z.. Q. XXX/XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Nitra - Chrenová, a otca X. A., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. X., O. XXXX/XX, toho času vo výkone trestu v ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, o zvýšenie výživného rodičov k maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 1P/33/2019-85 z 26.08.2019 v časti výživného tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletej V. A., Z.. XX.XX.XXXX zo sumy 29-€ mesačne na sumu 29,42-€ mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktoré výživné je otec maloletej povinný platiť vždy k 15. dňu v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske s účinnosťou od 01.07.2020.

II. Zročné zvýšené výživné k maloletej V. A., Z.. XX.XX.XXXX v sume 3,36-€ za obdobie od 01.07.2020 do 28.02.2021 je otec maloletej povinný zaplatiť do troch dní od právoplatnosti tohto výroku rozsudku na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

III. Súd mení rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 1P/33/2019-85 z 26.08.2019 v časti výživného tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť matky k maloletej V. A., Z.. XX.XX.XXXX zo sumy 29-€ mesačne na sumu 29,42-€ mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktoré výživné je matka maloletej povinná platiť vždy k 15. dňu v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske s účinnosťou od 01.07.2020.

IV. Zročné zvýšené výživné k maloletej V. A., Z.. XX.XX.XXXX v sume 3,36-€ za obdobie od 01.07.2020 do 28.02.2021 je matka maloletej povinná zaplatiť do troch dní od právoplatnosti tohto výroku rozsudku na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske, ako orgán, na ktorý sa poukazuje výživné pre dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti podal návrh na zvýšenie výživného rodičov na mal. V. a to z dôvodu, že výška výživného podľa dosiaľ účinného súdneho rozhodnutia nie je v súlade s ustanovením § 62 ods.

3 Zákona o rodine, ktoré určuje minimálne zákonné výživné rodiča k dieťaťu, preto bol podaný návrh na zosúladenie výšky výživného s týmto ustanovením Zákona o rodine.

2. Obidvaja rodičia súd vo výkone trestu odňatia slobody, súd nepovažoval ich výsluch na pojednávaní za nevyhnutný, sami nežiadali byť vypočutí osobne. Stará matka maloletej ako osoba vykonávajúca osobnú starostlivosť o dieťa ospravedlnila neúčast' na pojednávaní, s návrhom súhlasí. Súd vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti podľa § 180 CSP.

3. Pretože neexistuje najmä vzhľadom k predmetu návrhu nesúlad medzi záujmom maloletého a navrhovateľa (kolízia), súd ustanovil kolízneho opatrovníka ÚPSVaR Partizánske, ten zotrval na podanom návrhu.

4. Súd oboznámením listinných dôkazov zistil pre právne posúdenie otázky výživného tento rozhodný skutkový stav.

5. Výživné rodičov k maloletej bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 1P/33/2019-85 z 26.08.2019, právoplatným dňa 04.09.2019 tak, že po tom čo bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. H., bola rodičom každému zvlášť určená vyživovacia povinnosť k maloletej vo výške 29,-€ mesačne, ktorú majú povinnosť uhradiť na účet ÚPSVaR Partizánske. Obidvaja rodičia boli v tom čase vo väzbe. Stará matka maloletej žila v rodinnom dome s jej matkou, na ktorú poberala opatrovateľský príspevok.

6. Podľa lustrácie ZVJS má otec maloletej nariadené dva tresty, a to trest vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/101/2019 (pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/, ods. 4 písm. b/ Tr. zákona č. 300/2005 Z.z. v znení účinnom do 31.07.2019 s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zákona a iné) s termínom konca trestu 11.12.2021 a Okresného súdu Nitra sp. zn. 33T/16/2018 s termínom konca trestu 11.06.2022. Matka maloletej má nariadený výkon trestu vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/73/2019 (pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej Tr. zák.) s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák.) s termínom konca trestu 03.12.2025.

7. Podľa správy ÚVTOS Nitra -Chrenová z 20.01.2021 bola odsúdená (matka maloletej) zaradená do práce dňa 28.01.2020, jej hrubá pracovná mzda za rok 2020 bola spolu 512,89-€, po vykonaní všetkých zrážok z tejto mzdy bolo zo mzdy poukázané na výživné len 26,04-€.

8. Podľa správy ÚVTOS Banská Bystrica z 28.01.2021 bol odsúdený (otec maloletej) zaradený do práce počas výkonu väzby ešte v ÚVV Ilava, no bol z nej vyradený pre dlhodobé nevládanie pracovných postupov a neplnenie si povinností. Od 19.11.2019 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, kde dosiaľ nie je zaradený do práce z dôvodu nedostatku jemu vhodných pracovných príležitostí.

9. Podľa správy o šetrení pomerov v rodine z 08.02.2021 stará matka maloletej vykonáva naďalej náhradnú starostlivosť o maloletú. Je poberateľka zaopatrovacieho príspevku na svoju matku vo výške 476,74-€ mesačne. Maloletá V. je žiačka 2. ročníka ZŠ. Je vyplácaný mesačný príspevok na dieťa v náhradnej starostlivosti vo výške 196,20-€. Matka je s dieťaťom v rámci možnosti výkonu trestu v telefonickom a písomnom kontakte, otec s dieťaťom v kontakte nie je.

10. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce,

sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

11. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5,6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

13. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

14. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nere realizoval.

15. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Podľa § 5 ods. 7 Z.č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov sumy životného minima upravené podľa odseku 2 ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky podľa údajov zistených Štatistickým úradom Slovenskej republiky a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

20. K 1. júlu 2020 boli ustanovené sumy životného minima Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 174/2020 Z. z. Za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých

príjmy sa posudzujú, sa považuje suma alebo úhrn súm: 214,83 € mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu, 149,87 € mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu, 98,08 € mesačne, ak ide o nezaopatrené dieťa alebo zaopatrené nepľnoleté dieťa.

21. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že hoci nedošlo k podstatnej zmene pomerov na strane rodičov z hľadiska ich subjektívnych schopností a možností platiť výživné a ani na strane dieťaťa, kde v podstate nedošlo k žiadnej zmene, tak súčasný stav je v rozpore s ustanovením § 62 ods. 3 Zákona o rodine pretože suma dosiaľ určeného výživného 29,-€ je nižšia ako od 01.07.2020 stanovené životné minimum a od neho odvíjajúca sa povinnosť platiť výživné v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Táto suma je od toho času 29,42-€. Predmetná suma minimálneho výživného je zákonom určená bez ohľadu na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča, súd nemôže určiť výživné nižšie. Súd preto berúc do úvahy, že nie je oprávnený opätovne prehodnocovať nijako nezmenené okolnosti na základe ktorých súd určil výživné prv, ale len reflektovať na zmenu zákonom stanoveného minimálneho výživného, rozhodol ako vo výroku I. rozsudku. Súd určil za účelom predchádzania opakovaného upravovania výšky výživného do budúca aj pravidlo, že v prípade, že dôjde k zmene životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (toto s v podstate reálne rokmi len zvyšuje), dôjde aj k zmene výšky vyživovacej povinnosti rodičov a nebude tak potrebná, ak nedôjde k inej podstatnej zmene, opakovaná úprava vyživovacej povinnosti a nutnosť súdneho konania.

22. Pretože k zmene zákonnej úpravy došlo od 01.07.2020, súd určil aj zročné výživné a výživné určil v zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine spätne, pretože nesúlad so zákonom je dôležitý dôvod zmeny výživného. Takto súd určil aj zročné (teda už splatné) zvýšené výživné vo výške 3,36-€ každému z rodičov, čo je rozdiel sumy 29,42-€ a 29,-€ x 8 mesiacov.

23. Splatnosť súd určil ako v pôvodnom rozhodnutí do 15. dňa v mesiaci vopred na účet ÚPSVaR Partizánske a u zročného výživného v lehote 3. dní od právoplatnosti výroku rozsudku o zročnom výživnom.

24. O trovách konania súd nerozhodoval, pretože návrh na priznanie trov konania nebol podaný.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.

Podľa § 8 písm. a/ Z.č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení účinnom od 19.01.2021 (ďalej "cit. zák."), lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú.

Podľa § 9 ods. 1 cit. zák. ustanovenie § 8 písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.